

NVE

Glommens og Laagens Brukseierforening
Postboks 1209,
2605 LILLEHAMMER

Vår dato: 02.06.2026

Vår ref.: 202612708-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til økt tapping fra Mjøsa sommeren 2026

Vi viser til søknad av 2. juni 2026 fra Glommens og Laagens Brukseierforening (GLB) om tillatelse til å øke tappingen fra Mjøsa utover kravene fastsatt i manøvreringsreglementet. Bakgrunnen for søknaden er pågående byggearbeider på Hamar som vil bli skadelidende dersom vannstanden stiger over kote 123,20 (NN2000).

Søknaden

NVE har mottatt følgende søknad fra GLB:

«GLB søker om å øke tappingen fra Mjøsa på grunn av arbeider med boligprosjektet Brygga på Hamar.

Utbygger PAXON har informert NVE og Hafslund/GLB om prosjektet og konsekvenser av å måtte utsette en større støpejobb hvis vannstanden i Mjøsa når kote 123,2 (NN2000) før 12. juni. Deres begrunnelse er gjengitt nederst i denne e-posten.

I henhold til manøvreringsreglementet for Mjøsa gitt ved kgl.res. 9.juni 1961 og 15. mai 1981 skal tappelukene på Svanfoss stå i flomstilling under flomstigning om våren. Flomstilling gir en vannføring i Vormå som er mest mulig lik den naturlige vannføringen som ville vært uten reguleringsanlegget på Svanfoss. GLB søker om å fravike flomstilling, og åpne alle tappeluker på Svanfoss under fylling fram til 12. juni, dersom det skulle bli nødvendig for å holde vannstanden under 123,2 m (NN2000) til 12. juni.

Dagens nedbørprognoser er svært usikre, og dersom vi ser at prognosene tilsier at det ikke lenger er behov for økt tapping, vil vi gå tilbake til flomstilling på Svanfoss. Basert på dagens prognose vil tiltaket utsette fylling til kote 123,2 (NN2000) med to dager fra 12. til 14. juni (dersom tappeøkningen blir gjort i løpet av onsdag 3. juni). Disse to dagene kan være helt avgjørende for å få fullført jobben.

Ved å åpne alle tappeluker på Svanfoss forventes tappingen å øke med ca 80 m³/s ved dagens vannstand i Mjøsa (121,95 m i NN2000). Differansen mellom full åpning og flomstilling økes gradvis til 125 m³/s ved kote 123,2 (NN2000).

Vannføringen i Glomma nedstrøms Mjøsa vil øke med dette tiltaket, men det er ikke ventet kritiske flomnivåer, eller betydelig forbitapping i kraftverkene, hvis tappingen fra Mjøsa økes

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett:

www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

som beskrevet fram til 12. juni. Vi er heller ikke kjent med andre negative konsekvenser på grunn av foreslått tappeøkning.

Vi vil også nevne at tiltaket som ble gjort denne våren for å få Mjøsa raskere opp til kote 121,4 (NN2000) av hensyn til jordbruksvanning, sannsynligvis gir en langt tidligere stigning til kote 123,2 (NN2000), enn om det hadde vært tappet etter reglementet. Reglementsmessig tapping denne våren ville ikke medført behovet for økt tapping, som det nå søkes om.»

NVE mottok også en anmodning fra entreprenøren PAXON 1. juni 2026. Vi gjengir følgende fra begrunnelsen:

«Vi er for vår eiendom avhengige av at hele bunnplaten i armert betong blir ferdigstilt slik at Mjøsa ikke setter ferdig lagt armering under vann. En oversvømmelse vil bringe flomsedimenter og rusk og rask inn blant tett armering, og etterfølgende rydding og rengjøring vil bli en tidkrevende operasjon. Risiko for at andre uforutsette hendelser inntreffer er også høy. Senere når betongplaten er støpt ligger byggeplassen på kote 123,7 m og vi kan leve med at betongplaten i kortere perioder står under vann da den er lett å rengjøre etter en eventuell oversvømmelse. Og dermed vil en oversvømmelse gi kun korte forsinkelser.

Betongplatens størrelse på over 3 000 m² gir et betongvolum som tar ca. 2,5 døgn å støpe ut. Dette er en rekordstor betongstøp for et byggeprosjekt i Innlandet. Dette gjør situasjonen særskilt og uvanlig. Konsekvensene av en overflommet byggeplass før støp, vil innebære tapt fremdrift for prosjektet på anslagsvis 6 måneder. Dette fordi vi antar at vannstanden i Mjøsa ikke går ned før sent på høsten og det er stor usikkerhet om omfang av merarbeider og tidsbruk som en eventuell konsekvens av at byggeplassen er oversvømmet. Denne forsinkelsen vil påvirke hele Hamar kommune som samfunn. 100 leilighetskjøpere får forsinket innflytting. Netto tilflytting til Hamar kommune blir negativt påvirket og forsinkelsen vil påvirke andre prosjekter i Strandsonen i Hamar.

Arbeidet med den aktuelle fundamenterings- og bærekonstruksjonen i prosjektet Brygga Hamar startet medio oktober 2025 med fylling av stein i Mjøsa, deretter startet pelefundamentering i januar 2026 så snart vannstanden i Mjøsa hadde gått ned. Deretter startet betongarbeidene så snart som det lot seg gjøre i mars 2026. Det har vært stram framdrift og vi har styrt mot en støp av bunnplate i uke 23 2026. Vi ble forsinket i mars-april-mai og støp av bunnplate ble utsatt til 17. Juni 2026. Fordi snømengdene i fjellet har vært små i 2026 (og situasjonen ligner på flomsituasjonen i 2025 hvor Mjøsa først nådde sommervannstand i begynnelsen av juli 2025) ble det vurdert slik at risikoen var begrenset.

Vi ser nå at dette ikke går og vi forserer arbeidene slik at bunnplaten støpes i perioden 9.-11. Juni 2026. Basert på nedbørsprognose fra Hafslund i dag vil dette akkurat gå bra (kote 123,1m nås 11.juni). Men vi ber om at risikoen for høy vannstand reduseres mest mulig. Derfor ber vi om at alle 4 lukene ved Svanfoss nå åpnes snarest mulig og fram til 12. Juni 2026. Dette er en begrenset periode og vil derfor i begrenset grad påvirke andre interessenter som har vanntilførsel til kraftverk i Glomma nedstrøms for Svanfoss og det er grunn til å tro at flomfaren langs Glomma i år er begrenset. Men dette har Hafslund og NVE oversikt over.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Vi kan nå være mere presise ved å søke om at alle 4 lukene ved Svanfoss åpnes snarest mulig og at Hafslund kan gå tilbake til normal regulering fom 12. Juni 2026. Avviket fra normal regulering begrenses da til 11 dager hvis lukene åpnes i dag 1. Juni.»

NVEs vurdering av søknaden

Etter vannressursloven § 40 kan NVE gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement dersom forholdene i eller utenfor et vassdrag skaper en særskilt og uvanlig fare for mennesker, miljø eller eiendom.

Manøvreringen av Mjøsa følger et manøvreringsreglement fastsatt ved kongelig resolusjon 9. juni 1961 og sist endret ved kongelig resolusjon 15. mai 1981. Reglementet innebærer at Mjøsa, så langt det er mulig, skal være nedtappet før vårflommen. Ved flomstigning om våren skal lukene ved Svanfoss stå i såkalt flomstilling inntil vannstanden når et nærmere angitt nivå ved målepunktet «Svanfoss ovenfor». Dette for å redusere skadevirkningene nedover i vassdraget. Manøvreringen gir en vannføring ut av Mjøsa som i størst mulig grad tilsvarer naturlig vannføring uten regulering. Når vannstanden passerer dette nivået, styres lukene videre etter de detaljerte bestemmelsene i manøvreringsreglementet.

GLB søker om tillatelse til midlertidig åpning av alle luker ved Svanfoss fram til 12. juni 2026. Formålet er å redusere risikoen for at vannstanden, målt ved Hamar vannmerke, når kote 123,2 m (NN2000) før arbeidene med støping av bunnplaten for boligprosjektet Brygga Hamar er ferdigstilt.

GLBs prognosekjøringer viser at økt tapping kan utsette tidspunktet for når vannstanden når kote 123,2 m (NN2000) med om lag to døgn. NVE legger til grunn at dette kan ha stor betydning for gjennomføringen av de aktuelle arbeidene, og redusere risikoen for betydelige forsinkelser og økonomiske konsekvenser. GLB opplyser videre at den økte tappingen ikke ventes å medføre kritiske flomnivåer eller andre vesentlige negative konsekvenser nedstrøms i Vormå og Glomma. Det er heller ikke forventet betydelig forbitapping i kraftverkene i Nedre Glomma. NVE er heller ikke kjent med andre vesentlige ulemper ved den omsøkte manøvreringen.

NVE har i vurderingen lagt vekt på at det tidligere i vår ble gitt tillatelse til redusert tapping fra Mjøsa av hensyn til jordbruksvanning. Dette har ifølge GLB bidratt til at vannstanden i Mjøsa vil kulminere noe tidligere enn den ellers ville gjort ved tapping i henhold til reglementet. GLB opplyser at normal manøvrering denne våren ikke ville medført behov for den økte tappingen det nå søkes om. Etter NVEs vurdering må derfor den situasjonen som nå har oppstått ses i sammenheng med den tidligere tillatelsen til redusert tapping, som ble gitt for å ivareta andre samfunnsmessige interesser.

Det er ventet en kulminasjonsvannstand som ligger vesentlig under begynnende skadeflom i Mjøsa (kote 123,90 m i NN2000). NVE mener likevel at det i den foreliggende situasjonen foreligger en konkret risiko for vesentlige negative konsekvenser for eiendom dersom vannstanden når kote 123,2 m (NN2000) før arbeidene er ferdigstilt. NVE legger samtidig vekt på at prognosekjøringer viser at den omsøkte manøvreringen kan utsette tidspunktet for når vannstanden når kote 123,2 m (NN2000) med om lag to døgn, og at ulempene for andre interesser i vassdraget vurderes som begrensede. Etter en samlet vurdering finner NVE at det foreligger tilstrekkelig grunnlag for å gi tillatelse til det omsøkte fraviket.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

NVEs konklusjon

NVE gir tillatelse til å fravike flomstilling ved Svanfoss ved å åpne alle luker fram til 12. juni 2026, dersom dette er nødvendig for å holde vannstanden i Mjøsa under kote 123,2 m (NN2000) fram til denne datoen. Basert på dagens prognoser forventes tiltaket ikke å medføre vesentlige negative konsekvenser for områdene nedstrøms Mjøsa.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 40.

NVE ber om å bli holdt løpende orientert om utviklingen og om en bekreftelse når den endrede manøvreringen er iverksatt.

Med hilsen

Brit Torill Haugen

fungerende seksjonssjef

Tord Solvang

fagleder, flomhåndtering

Mottakerliste:

Glommens og Laagens Brukseierforening
Glommens og Laagens Brukseierforening - Vassdragsvakt

Kopimottakerliste:

Gaute Skjelsvik
NVE Flomvarslingen
SV - Skred- og vassdragsavdelingen - Brigt Olav Samdal
SVRØ - Region Øst - Paul Christen Røhr
Hamar kommune
HAFSLUND AS (1) - Hans Christian Udnæs
EK - Energi- og konsesjonsavdelingen - Inga Katrine Johansen Nordberg
EKV - Seksjon for vannkraftkonsesjoner - Brit Torill Haugen
Jo Sigurd Lang-Ree